

NAPOLEON. CÍSAŘ FRANCOUZŮ (1804–1821)

Vydalo nakladatelství Akcent v Třebíči v roce 2018.

Ve spojitosti s dvoustým výročím smrti císaře Napoleona v květnu letošního roku mnoho čtenářů sáhne po literatuře, která by jim přiblížila císařův život. V této souvislosti rozhodně zaslouží zmínku publikace Jiřího Kovaříka, na poli napoleonské epochy v našich končinách zatím neohroženého krále, co do pokrytí nejrůznějších témat i do popularity. Jedná se o druhý díl Napoleonovy biografie od tohoto autora.¹

Zájemci o napoleonskou tematiku se s prací Jiřího Kovaříka jistě již setkali. Proto si na začátek dovolím zmínit, že předkládaná publikace má svá specifika, ale co se týče formy skvělého vypravěčského talentu autora a podání až strhujícím tempem ubíhající látky, neselehuje Kovařík ani zde ze svého standardu, naopak provázanost příběhovou linkou jediného člověka ještě dodává spád živému výkladu, který s sebou nese a na čtenáře z velké části přenáší autorovo osobní zanícení pro věc.

Toto zanícení je však někde v textu znát až příliš a autorovi je možno místy vytknout sklony k tendenčnosti. Císař Francouzů se (pochopitelně) při psaní stal hlavním hrdinou příběhu a někdy bezmezně kladným v autorových očích. Několikrát jsou mu do hlavy vkládány

myšlenky, které ale nepatří císaři. Patří autorovi, který je konstruuje na základě císařových výroků a činů. Okolo pak vystupují záporné postavy zapšklého rakouského císaře nebo nezdravě pomstychtivého cara.

Mozaika císařova života je však vedena s pečlivostí i zmíněným entuziasmem, dokreslována citáty a úryvky z memoárů i formálních zpráv důstojníků a úředníků Francie a Velké armády. Relevantní osobnosti, události a další souvislosti, například také překlady armádních bulletinů a císařových rozkazů, které by v textu zabraly několik stran a narušily tak vyzdvihovanou kontinuitu a spád, jsou předkládány v medailoncích na příhodných místech.

Publikace, ač nabízí téma již samotným autorem v mnoha dílčích ohledech zpracované, rozhodně není jen soupisem informací z jeho předešlých prací. Jedná se, jak již bylo zmíněno, předně o biografii, a proto je hlavní důraz kladen na linku Napoleonova života, jeho okolí, štáb, rodinu, vztahy s veliteli, vojskem apod. Co se týče poznatků osobní povahy o císaři, je dílo neocenitelnou studnicí informací. Čekáme-li však rozsáhlou sondu do geopolitické situace v časech na-

¹ První díl: KOVAŘÍK, Jiří. *Napoleon. I. část, Generál Bonaparte (1769–1804)*. Třebíč: Akcent, 2017.

poleonských válek, měli bychom raději sáhnout po jiné publikaci.

Negativní hodnocení zasluhuje korektura textu a nikoli ojediněle se vyskytující překlady. Opět ale, kdo zná starší autorovy práce, ví, že s tímto problémem se nesetkáváme poprvé. Bez výtky nemůže zůstat ani chybné skloňování francouzských jmen v textu. Jakkoli autor vládne patrně francouzštinou zdatně (sic!), jak dokládají citované pasáže z pamětí francouzských důstojníků a Napoleonových dvořanů, přechylování jmen do českého textu představuje problém bijící do očí zvláště u tak exponovaného jména jako Lannes.

Velké plus v celém konceptu knihy představuje pečlivě za roky práce na ostatních publikacích posbíraný obrazový materiál hojně zastoupený přímo v textu. Rozporuplné pocity však budí mapové podklady. Ať je to nešťastně

zvoleným podkladem pro černobílou mapu nebo neefektivně nastavenou úrovní detailu, od povedených plánů hlavně jednotlivých bitev přicházíme v knize k trochu chaotickým, někdy až zmatečným mapám tažení, pro které je lepší mít při čtení po ruce klasickou mapu pro srovnání a jasnou představu o situaci.

Celkově vzato jde však o knihu povedenou a stavějící na dlouholeté předchozí práci a při ní nabytých zkušenostech a znalostech. Jen je třeba dávat při čtení pozor na některé autorovy subjektivní interpretace. Až na zmíněné nedostatky lze říci, že co se týče práce s prameny, hlavně cizojazyčnými, ob stojí s jistotou na vysoké příčce žebříčku mezi konkurencí, které, žel, není v našem prostředí mnoho.

Ondřej Buček